

בעמוד זה מרוכזות שאלות נפוצות בנושאי פרישה וסיום עבודה

לתשומת לבך - כל המידע המובא בפניך הינו כללי, ונועד להמחשה בלבד, אין במידע זה כדי להוות ייעוץ ו/או חוות דעת מקצועית ו/או המלצה בנושא כל שהוא. הפתרונות המפורטים במסמך זה **אינם** מתאימים לכל פורש, ומציאת המענה המתאים לנסיבות כל מקרה ומקרה מצריכה ידע ובקיאיות. על כן, מומלץ ביותר לפנות לקבלת ייעוץ מאיש מקצוע. [להסבר לגבי הייעוץ והשירות לפורשי בזק.](#)

1. שאלה: מה ההבדל בין פנסית זקנה לפנסיה מוקדמת?

תשובה: ההבדל העיקרי הוא גילו של הפורש - פנסיה המשולמת למי שהגיע לגיל פרישה נחשבת כפנסיה רגילה, ופנסיה המשולמת לפורשים אשר טרם הגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק נחשבת כפנסיה מוקדמת.

גיל הפרישה הקבוע בחוק נמצא כעת בהעלאה הדרגתית- גיל הפרישה לנשים עולה באופן הדרגתי מ-60 שנה ל-64 שנה, ואילו גיל הפרישה לגברים עולה באופן הדרגתי מ-65 שנה ל-67 שנה.

בדרך כלל מתייחס המושג פנסיה מוקדמת לפרישה כתוצאה מהסכם בין המעביד והעובד, אשר במסגרתו משלם המעביד לעובד (אשר טרם הגיע לגיל הפרישה הקבוע בחוק) פנסיה מוקדמת בהתאם לסיכום שהושג בין הצדדים.

2. שאלה: מדוע הופקו עבורי שתי פוליסות ביטוח ועד מתי נמשכת תקופת הפנסיה המוקדמת?

תשובה: בסמוך למועד פרישתך הפיקה עבורך חברת הראל שתי פוליסות ביטוח - פוליסה לפנסיה מוקדמת (או פוליסת אנונה), אשר מכוחה תשולם לך הפנסיה המוקדמת עד למועד הגיעך לגיל הפרישה הקבוע בחוק, ופוליסת קצבה אשר תוקפה מיום הגיעך לגיל הפרישה הקבוע ואילך.

עם הגיעך לגיל הפרישה הקבוע בחוק תסתיים תקופת פוליסת הפנסיה המוקדמת (האנונה), ויהיה עליך להגיש תביעה לקצבת זקנה מקרן הפנסיה מקפת. במקביל תיכנס לתוקפה פוליסת הקצבה אשר תשולם לך ממועד זה ואילך.
* האמור נכון לפורשים במסלול פנסיה מוקדמת.

3. שאלה: מהי פריסת מס?

תשובה: עובד אשר מקבל מענקי פרישה/ פיצויים מעל לתקרה הפטורה חייב בתשלום מס הכנסה בשיעור המס השולי בשנת הפרישה. ביצוע פריסת המס מאפשר לפורש לחלק את סכום הפיצויים כך שייחשב כהכנסה על פני מספר שנים בהם יתכן והכנסותיו היו/יהיו (תלוי אם מבצע פריסה קדימה או פריסה אחורה) נמוכות יותר וכתוצאה מכך המס השולי שיידרש לשלם יפחת.

ניתן לפרוס את מענקי הפרישה החייבים במס, על פני (עד) 6 שנים, לאחור או קדימה. **על כל 4 שנות עבודה מגיעה לעובד, שנת פריסה אחת אך לא יותר מ- 6 שנות פריסה.** ההחלטה לכמה שנים לפרוס את כספי הפיצויים החייבים במס (עד 6 שנים) היא של העובד ועליו לבחון זאת בכפוף לצפי ההכנסות העתידיות בשנים שלאחר מכן או להיסטוריית ההכנסות בשנים שלפני עזיבת העבודה, כאמור, ניתן לפרוס לשנים קודמות וניתן לפרוס לשנים הבאות.

פריסה קדימה - מתאימה למי שצופה כי תהיה ירידה בהכנסותיו לאחר הפרישה, ו/או למי שצופה כי בעתיד תהיה הפחתה בשיעורי המס.

פריסה אחורה – מתאימה למקרים בהם העובד יצא לחופשה ללא תשלום במהלך שש השנים הקודמות לפרישה ולמי שצופה כי לא תהיה ירידה בהכנסותיו בעתיד. פריסה לאחור עשויה להתאים גם ששכרו גדל באופן משמעותי בסמוך לפרישה.

4. שאלה : איך נקבעת שנת הפריסה הראשונה ?

תשובה: עבור מי שפורש לפני יום ה- 30 לספטמבר נחשבת שנת הפרישה כשנת הפריסה הראשונה. במידה והפרישה הינה לאחר ה- 30 בספטמבר לאותה השנה, ניתן לדחות את הפריסה לשנת המס הבאה.

5. שאלה: ביצעתי פריסת מס על כספי הפיצויים החייבים, האם יש חובות מיוחדות החלות עליי בתקופת הפריסה ?

תשובה: כן, במידה וביצעת פריסת מס יהיה עליך להגיש דוח שנתי למס הכנסה בכל אחת משנות הפריסה, וזאת על מנת לבצע התחשבנות סופית עם רשויות המס.

6. שאלה: ביצעתי פריסת מס על כספי הפיצויים החייבים. אך, בעת עזיבת העבודה הורה פקיד השומה למעביד שלי לנכות מכספי הפיצויים מראש את כל המס המגיע לו.מדוע?

תשובה: פריסת מס, משמעותה שמש הכנסה מתייחס אל ההכנסה החייבת במס, מכספי הפיצויים, כאילו הורווחה במהלך שנות הפריסה. במועד הפריסה קובע פקיד השומה את שיעור המס לתשלום מקדמה בסכום חד פעמי, ועם הגשת הדוחות השנתיים (במהלך כל שנת פריסה) יתבצע התחשיב המדוייק עבור כל שנת מס. במידה ובמהלך אותה שנה היו הכנסותיך נמוכות מן הצפוי יוצר החזר מס, ובמידה ויתברר כי הכנסותיך באותה שנה היו גבוהות מן הצפוי יוצר חיוב במס, ותידרש לשלם הפרשים למס הכנסה בנוסף למקדמה ששילמת בעת עזיבת העבודה. במועד הפרישה לא ניתן לדעת בוודאות מה יהיה סך המס אשר ישולם על ידך בפועל, ונתון זה מתגבש רק בתום שנות הפריסה. אולם יועץ המס יכול להעריך מה יהיה גובה חבות המס בהתבסס על הנחות חישוב מסוימות.

7. שאלה: בצעתי פריסת מס, האם משמעות הדבר שלא אוכל למשוך את כל כספי הפיצויים לאחר ניכוי המס ?

תשובה: לא, מייד לאחר שפקיד השומה קובע מהו ניכוי המס לתשלום המקדמה, ניתן למשוך את כל כספי הפיצויים כסכום חד פעמי. הפריסה של ההכנסה החייבת מתבצעת אך ורק לצורך חישוב המס.

8. שאלה: עם יציאתי לפרישה מוקדמת ביצעתי פריסת מס על כספי הפיצויים. האם מותר לי לעבוד במקום עבודה חדש?

תשובה: בהחלט כן, אין שום איסור לעבוד במקום עבודה חדש לאחר ביצוע פריסת מס על כספי הפיצויים. יחד עם זאת עליך לדעת כי בשל ההכנסה הנוספת ממשכורת ייתכן ושיעור המס השולי על כספי הפיצויים החייבים במס יהיה גבוה יותר.

9. שאלה: האם הפנסיה חייבת בדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות?

תשובה: פנסיה רגילה המשולמת לאחר שהפורש הגיע לגיל פרישה הקבוע בחוק, פטורה מדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות. לעומת זאת, פנסיה מוקדמת חייבת בדמי ביטוח לאומי ובדמי ביטוח בריאות אך בשיעור נמוך יותר מזה שבו חייבת משכורת רגילה.

10. שאלה: האם כל פורש בפרישה מוקדמת חייב בדמי ביטוח לאומי?

תשובה: לא, פורשת בפנסיה מוקדמת, המקיימת את כל התנאים המפורטים מטה תהיה פטורה מדמי ביטוח לאומי בגין הפנסיה המשולמת לה. התנאים הינם:

א. מדובר באשה פורשת.

ב. הפורשת נשואה ובעלה מבוטח בביטוח זקנה ושירים.

ג. הפורשת אינה עובדת שכירה ואינה עובדת עצמאית.

די בכך שאחד מתנאים אלה אינו מתקיים כדי שהפנסיה תהיה חייבת בדמי ביטוח לאומי.

11. שאלה: איזה הקלות במס הכנסה ניתנות לפנסיה מוקדמת?

תשובה: לפני שנים אחדות בוטלו הקלות המס בגין פנסיה מוקדמת (למעט הנחות מס בשל מקום מגורים). הקלות המס ניתנות למי שהגיע לגיל פרישה, וכן למי שהפרישה שלו לפנסיה נעשתה מחמת נכות יציבה של 75% ומעלה.

12 שאלה: האם כדאי לי להמשיך להפקיד לקרן הפנסיה מקפת באופן עצמאי לאחר יציאתי לפרישה מוקדמת?

תשובה: לעובדים המבוטחים בקרן הפנסיה מקפת הותיקה כדאי במקרים רבים להמשיך את חברותם בקרן הפנסיה כעמיתים בודדים או כעמיתים שכירים. עמית אשר ממשיך לבצע את ההפקדות מוגדר כעמית פעיל ואילו עמית שאינו עושה כן עובר לסטטוס של עמית מוקפא. מאחר והתקנון האחיד הקובע שיטות שונות לחישוב זכויות עמיתים פעילים ועמיתים מוקפאים רצוי מאוד לבדוק את כדאיות חידוש ההפקדות עם יועץ או סוכן פנסיוני.

על מנת להמשיך את חברותם בקרן על העמיתים לחתום על [הסכם המשכת ביטוח למבוטח עצמאי](#), ולשלוח אל קרן מקפת הותיקה. עמיתים המבצעים הפקדות לקרן עשויים להיות זכאים להטבות מס לפי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה. על מנת להבטיח את קבלת הטבת המס רצוי לבצע את ההפקדות החודשיות באמצעות תלוש הפנסיה של הראל כך שמחלקת השכר בהראל תטפל בקבלת הטבה. כדי לעשות כן, יש לשלוח אל מחלקת השכר בהראל [בקשה להפקדה למקפת דרך תלוש הפנסיה](#).

לתשומת לבר:

- עמית אשר אינו מחדש את הפקדויותיו לקרן מקפת הוותיקה בתוך שלושה חודשים מיום ביצוע התשלום האחרון על ידי המעסיק, עלול לאבד את הכיסוי הביטוחי לנכות או לחילופין להידרש לתקופת אכשרה חדשה (שמשמעותה פרק זמן ללא כיסוי ביטוחי לנכות). במקרה כזה העמית יהיה זכאי רק לפנסיה המוקדמת מהראל ולא יהיה זכאי לפנסיית נכות. כמו כן, גובה פנסיית השארים שתשולם לשאריו של עמית מוקפא במקרה של מוות חו"ח עלולה להיות נמוכה יותר מזו שתשולם לשארי עמית פעיל.
- עמית אשר אינו מחדש את הפקדויותיו לקרן מקפת הוותיקה בתוך 24 חודשים (ולעיתים גם לפני כן, תלוי בגיל המבוטח) מיום ביצוע התשלום האחרון על ידי המעסיק מאבד את זכותו לעשות כן.
- הסכום המינימאלי שניתן להפקיד במסגרת חידוש ההפקדות הינו בשיעור של 19.5% ממחצית שכר המינימום במשק - סך של כ- 350 ש"ח לחודש נכון לנובמבר 2006*.

* פירוט אופן חישוב סכום ההפקדה המינימאלי לקרן מקפת –
 $3,585.18$ (שכר המינימום במשק) $\times 0.5 \times 19.5\% = 349.55$ ש"ח
מאחר ושכר המינימום במשק מתעדכן מעת לעת, יתכנו שינויים מסויימים גם בסכום ההפקדה המנוכה דרך בתלוש הפנסיה מהראל.
בינואר 2007 יגדל השיעור ההפקדה ל- 20.5% ממחצית שכר המינימום במשק.

13. שאלה: בנוסף לפנסיה המוקדמת אני זכאי גם למענק פרישה. אמרו לי שעלי לבחור

בין פטור ממס על מענק הפרישה לפטור ממס על הפנסיה. מה עדיף?
תשובה: בהתאם לסעיף 9א' לפקודת מס הכנסה ניתן פטור ממס על הקצבה החודשית המשתלמת מאת המעביד, קרן הפנסיה או ביטוח המנהלים מסוג קצבה, בגובה של 35% מהקצבה ועד לתקרת קצבה של 7,020 ש"ח לחודש, כלומר עד לסך של 2,457 ₪ (נכון לינואר 2006). הפטור ניתן בכפוף לעמידה בתנאים שנקבעו בתקנות המס, ואינו חל על מי שפרש בפרישה מוקדמת.

הפטור ממס על קצבה מזכה מושפע גם מן השאלה האם נתקבלו מענקים פטורים במזומן. על כן, במקרים של קבלת מענקים במזומן יש לשקול גם שימוש בכלים הבאים:

1. שימוש בנוסחת השילוב.

2. בחינת כדאיות תשלום המס בפריסה, ללא פטור, על כל המענק.

נוסחת השילוב הינה נוסחה המשלבת בין הפטור על מענקי הפרישה לבין הפטור על הקצבה החודשית. באמצעות נוסחה זו ניתן להעריך מהו הניצול האופטימלי של הפטורים.

14. שאלה: בתקופת עבודתי נהניתי מהנחה ממס הכנסה בזכות מגורי ביישוב ספר. האם אמשיך לקבל הנחה זו גם על הפנסיה המוקדמת?

תשובה: כל הנחות המס הניתנות בשל מקום המגורים של העובד, ניתנות גם על פנסיה מוקדמת, וזאת למעט הנחה אחת הניתנת לתושבי אילת.

15. שאלה: מהו טופס 161?

תשובה: טופס 161 הינו טופס אשר באמצעותו המעביד מדווח לרשויות המס על ניתוק יחסי עבודה. בטופס מפורטים: תקופת העבודה, השכר הקובע לחישוב הפיצויים, פירוט סכומי כספי הפיצויים, חלוקה לסכום פטור ממס וסכום חייב במס, פירוט ניכוי המס מכספי הפיצויים במידה ובוצע, פירוט היתרות בקופות הגמל וקרן הפנסיה שמועברות לידי העובד וכן הלאה.

החל מיום 01/11/2006 נכנס לתוקף טופס 161 חדש והוכנסו מספר חידושים, שהעיקריים שבהם הם כדלקמן:

א. הוכנס לשימוש טופס 161 א' – הודעת עובד עקב פרישה מעבודה. בטופס זה מודיע העובד על

אופן הטיפול בכספי הפיצויים שקיבל עם פרישתו.

ב. חישוב המס על כספי הפיצויים יכול להתבצע על ידי המעביד רק אם כל כספי הפיצויים פטורים ממס, או לחילופין, כספי הפיצויים חייבים במס אבל אין יותר מגורם משלם אחד פרט למעביד וגם העובד מעונין לקבל את כספי הפיצויים תוך תשלום המס ואינו מעונין לנצל את אחד ממקלטי המס השונים. בכל מקרה אחר, לא רשאי המעביד לחשב את המס על כספי הפיצויים, ויהיה צורך לפנות אל פקיד השומה במקום מגורי הפורש לצורך חישוב המס.

16. שאלה: האם כמקבל פנסיה מוקדמת אהיה זכאי לדמי אבטלה?

תשובה: כעקרון מקבל פנסיה מוקדמת זכאי לדמי אבטלה, אך מדמי האבטלה יופחת סכום הפנסיה המוקדמת, ולפיכך יש לבחון את כדאיות הגשת התביעה לדמי האבטלה בהתאם לנסיבות האישיים.

17. שאלה: מתי אוכל למשוך את הכספים שהפקדתי בקופת הגמל?

תשובה: התשובה לשאלה זו תלויה בסוג קופת הגמל שלך, במועד הפקדת הכספים, ובשאלה האם ברצונך למשוך את כספי הפיצויים או גם את כספי התגמולים. כמו כן יש להבחין בין סכום הקרן לבין הרווחים שנצברו על הפקדות.

ככלל, קיימים שני סוגים של אפיקים פנסיוניים:

- **קופת גמל לקצבה** - תוכנית המבטיחה קצבה/ פנסיה חודשית בלבד. תוכניות מסוג זה משווקות על ידי קרנות פנסיה חדשות או וותיקות ועל ידי חברות הביטוח.
- **קופת גמל לתגמולים** - תוכנית המבטיחה הון (סכום חסכון חד פעמי) בלבד – תוכניות מסוג זה משווקות על ידי חברות ביטוח וקופות גמל.

החסכון שנצבר בתוכנית הפנסיונית שלך מנוהל בשני חשבונות נפרדים: חשבון כספי התגמולים וחשבון כספי הפיצויים.

➤ להלן כללי מימוש כספים בפוליסה הונית או כספים שנצברו בכל קופה עד 10/01/2000:

- **כספי הפיצויים** – כספי הפיצויים שנצברו לזכותך בקופות השונות פטורים ממס בגבולות פטור של 10,250 ₪ לכל שנת עבודה או השכר הקובע לצורך חישוב פיצויים, לפי הנמוך מביניהם. בגין יתרת המענקים שאינם פטורים ממס, אם הם נצברו בקרן פנסיה או בקופה לקצבה באפשרותך להשאירם מופקדים ובכך לדחות את התחשבנות המס לגיל הפרישה. בכל מקרה אחר, הנך נדרש/ת לשלם מס בגינם לפי המס השולי שלך במועד הפרישה או לפי כללי פריסת מס, כפי שמוסבר בחלקו הראשון של מסמך זה.

• **כספי תגמולים - החסכון שנצבר פטור וניתן למשיכה במועדים הבאים:**

• **כספי התגמולים שהופקדו עד שנת 2005**

- משיכה פטורה ממס החל מגיל 60.
- כעבור 6 חודשים ממועד עזיבת העבודה, אם לאחר עזיבת העבודה העובד לא הועסק בעבודה אחרת או אם החל להיות עצמאי.
- כעבור 6 חודשים אם לא מפרישים עבור כל העובדים הפרשות פנסיוניות.
- כעבור 13 חודשים אם לא מפרישים עבורו אישית הפרשות פנסיוניות.
- במקרים של מיעוט בהכנסה באופן חריג או הוצאות רפואיות כבדות.
- בכל מקרה אחר משיכת כספי התגמולים חייבת בתשלום מס בשיעור של 35% לפחות על חלק העובד ועל חלק המעביד.

• **כספי התגמולים שהופקדו החל משנת 2006**

- משיכה פטורה ממס החל מגיל 60, בכל מקרה אחר, משיכת כספי התגמולים (תגמולי עובד ותגמולי מעביד) חייבת בתשלום מס בשיעור של 35% לפחות. ביחס לרווחי ההון חל הפטור רק מגיל הפרישה הקבוע בחוק.

➤ **כללי מימוש כספים בתוכנית קצבה שנצברו החל מ 1/1/2000:**

- **כספי הפיצויים** – כספי הפיצויים שנצברו לזכותך בקופות השונות פטורים ממס בגבולות פטור של 10,250 ₪ לכל שנת עבודה או שכר האחרון לפי הנמוך מביניהם. בגין יתרת המענקים שאינם פטורים ממס, אם הם נצברו בקרן פנסיה או בקופה לקצבה באפשרותך להשאירם מופקדים ובכך לדחות את התחשבות המס לגיל הפרישה. בכל מקרה אחר, הנך נדרשת לשלם מס בגינם לפי המס השולי שלך במועד הפרישה או לפי כללי פריסת מס, כפי שמוסבר בחלקו הראשון של מסמך זה.

- **כספי תגמולים** - החסכון שצברת ניתן למימוש החל מגיל 60 (55 באשה) קצבה בלבד. מימוש לפני גיל הפרישה או מימוש בתשלום אחד בגיל הפרישה (משיכה הונית), מחייב ניכוי מס במקור בשיעור של 35% או שיעור המס השולי שלך הגבוה מביניהם.

➤ **ביחס להכנסות מריבית בגין הפקדות לתגמולים בקופות גמל (לרבות תכניות ביטוח הכפופות לתקנות קופות הגמל) נהוגים הכללים הבאים:**

- הכנסות מריבית בגין הפקדות לפני 1.1.03 פטורות.
- הכנסות מריבית בגין הפקדות עד לתקרת ההפקדה המוטבת תהיינה פטורות בהגיע העמית לגיל הזכאות אם תקופת החיסכון לא פחתה מ-15 שנים או 5 שנים בלבד אם היה מועד ההפקדה הראשונה לאחר שהגיע לגיל הזכאות, או בפטירתו.
- הכנסות מריבית בגין הפקדות (שלאחר 1.1.03) העולות על תקרת ההפקדה המוטבת, או אם העמית טרם הגיע לגיל הזכאות או במקרה שתנאי הוותק לא מתקיימים, ואשר בוצעו עד ליום 31.12.05 ימוסו בשיעור של 15%.
- הכנסות מריבית בגין הפקדות (שלאחר 1.1.03) העולות על תקרת ההפקדה המוטבת, או אם העמית טרם הגיע לגיל הזכאות או במקרה שתנאי הוותק לא מתקיימים, ואשר בוצעו החל מיום 1.1.06 ימוסו בשיעור של 20%.

לתשומת לבך- מידע זה נועד להמחשה בלבד, חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס. ההגדרות והתנאים המלאים מופיעים ביתר פירוט בפקודת מס הכנסה.

➤ **ביחס לכספים המופקדים בקרנות השתלמות חלים הכללים הבאים:**

- משיכה למטרת השתלמות תהיה פטורה ממס החל מתום שלוש שנות חברות בקרן, בהתאם לכללים שנקבעו;
- משיכה לכל מטרה שהיא, וללא צורך באישור כלשהו, תהיה פטורה ממס לאחר שש שנים ממועד התשלום הראשון לקרן, ולגבי עמית שהגיע לגיל פרישה, החל מתום שלוש שנים ממועד התשלום הראשון לקרן;
- בפטירת העמית.

- ביחס למיסוי הכנסות מריבית על הפקדות לקרן השתלמות נהוגים הכללים הבאים:
 - הכנסות מריבית בגין הפקדות עד לתקרת ההפקדה המוטבת פטורות (בכפוף למשיכה בתום תקופת החברות המינימלית).
 - הכנסות מריבית בגין הפקדות לפני 1.1.03 פטורות.
 - הכנסות מריבית בגין הפקדות (שלאחר 1.1.03) העולות על תקרת ההפקדה המוטבת ואשר בוצעו עד ליום 31.12.05 ימוסו בשיעור של 15%.
 - הכנסות מריבית בגין הפקדות (שלאחר 1.1.03) העולות על תקרת ההפקדה המוטבת ואשר בוצעו החל מיום 1.1.06 ימוסו בשיעור של 20%.

לתשומת לבך- מידע זה נועד להמחשה בלבד, חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס. ההגדרות והתנאים המלאים מופיעים ביתר פירוט בפקודת מס הכנסה.

18. שאלה: איך אדע לאיזו קופת גמל כדאי לי להצטרף?

תשובה: קופות הגמל נבדלות זו מזו וישנם פרמטרים רבים המשמשים להשוואה בין קופות גמל וקרנות השתלמות. את המידע ההשוואתי בין קופות הגמל ניתן למצוא באתר משרד האוצר בכתובת: <http://gemelnet.mof.gov.il> בבחירת קופת הגמל רצוי לתת משקל לפרמטרים הבאים:

- יציבות הגוף העומד מאחורי הקופה.
- המוניטין והוותק של מנהלי ההשקעות של הקופה ובעלי הקופה.
- איכות ניהול הקופה.
- התשואה על ההשקעות. (נתון שיש לבחון אותו לאורך זמן ולעקוב אחריו גם לאחר בחירת הקופה/מסלול).
- סטיית התקן בהשקעות. (החשיפה לסיכון)
- מדיניות ההשקעה של הקופה.
- דמי הניהול.
- מידת ההתאמה של הקופה או של מסלול ההשקעה הנבחר בקופה לצרכי הפורש (לפי נתונים אישיים של גיל, העדפות, הרכב נכסים וכיוב').
- סך הנכסים המנוהלים בקופה (כמות הכסף).

- שירות הלקוחות וזמינות המידע.
- פרמטרים נוספים

19. **שאלה:** לאחר שהצטרפתי לקופה מסוימת, האם אהיה רשאי לעבור לקופה אחרת?
תשובה: עמית בקופת גמל רשאי להעביר את הכספים העומדים לזכותו בקופה לקופת גמל אחרת מאותו סוג. בעת המעבר מקופה אחת לקופה אחרת מאותו סוג נשמרות כל זכויות העמית במלואן, לרבות הוֹתָק ונזילות של הקופה. בקופה אליה עבר העמית ייראה העמית כאילו היה חבר בקופה מהיום בו היה לעמית בקופה הראשונה. את המעבר ניתן לבצע, אחת לחודש, הן במעמד שכיר והן במעמד עצמאי. **קופת הגמל אינה רשאית להטיל כל קנס על עמית העובר לקופה אחרת.**

20. **שאלה:** איך אדע כי הקופה אינה "משחקת" בכסף בצורה מסוכנת? האם יש פיקוח על ההשקעות שמבצעת קופת הגמל?

תשובה: תקנות קופות גמל מסדירות מינויים של דירקטוריון וועדת השקעות לכל חברה מנהלת (או קופה) כולל תנאי הכשירות הנדרשת מהחברים וכו'. הדירקטוריון וועדת ההשקעות נושאים באחריות לפעילות הקופה ומתווים את מדיניות ההשקעות שלה. בתקנות קופות גמל נקבעו כללי מסגרת להשקעת קופות הגמל. חלק מההוראות נוגעות למגבלות יציבותיות, חלקן מטילות מגבלות על השקעה בצדדים קשורים וכדו'. עמית יכול לבחור את אופי הקופה המתאימה לו ע"י בחירה בקופה מתמחה או במסלול השקעה מתמחה (בקופה מסלולית) התואם את העדפותיו. ניתן לראות את הרכב השקעותיה של כל קופת גמל באתר משרד האוצר בדף מחלקת קופות גמל תחת "מידע פיננסי" < <http://www.mof.gov.il/hon/2001/gemel/gemel.asp> בכתובת:

21. **שאלה:** מה יעשו בכסף שייצבר לזכותי בקופה לאחר מותי?

תשובה: בעת ההצטרפות לקופה העמית ממלא "הוראת מוטבים" שבה הוא מורה לקופה למי להעביר את כספו בפטירתו. ואם לא מילא הוראה כזו יועבר הכסף למנהל עזבונו או ליורשיו על פי דין.

22. **שאלה:** כמה דמי ניהול רשאית הקופה לגבות ממני?

תשובה: דמי הניהול נגבים בשיעור קבוע מהיתרה העומדת בחשבוננו של כל עמית בסוף כל חודש. השיעור המרבי של דמי הניהול הוא 0.167% לחודש (דהיינו 2% לשנה מחולק בשנים עשרה).